

Europska unija kao najsnažnija politička i gospodarska zajednica na globalnoj sceni ispunila je glavni cilj europskog projekta osnovanog prije više od 65 godina - osiguranje mira, sigurnosti te prosperiteta europskim narodima pomoću snažne ekonomske i pravne integracije.

Međutim posljedice dosad nezabilježenog priljeva migranata uslijed izbjegličke krize, zastrašujući teroristički napadi na europske gradove, vatre ni obruč u južnom i istočnom susjedstvu EU te gospodarska stagnacija presudni su događaji koji će u idućim godinama oblikovati europski identitet i pokazati spremnost Unije u zaštiti europskih vrijednosti, kredibiliteta svoje vanjske i sigurnosne politike te politike susjedstva.

Usprkos izraženim sumnjama u mogućnost Unije da aktivno pridonese rješavanju sigurnosnih kriza, sasvim je jasno da individualni pristupi pojedinih članica ne mogu ponuditi održiva rješenja, već je to moguće isključivo koherentnim i zajedničkim djelovanjem na europskoj razini. Niz kriza s kojima se EU susrela u protekla dva desetljeća - od institucionalne, financijske i gospodarske krize preko poteškoća u funkcioniranju Schengena - dovelo je do porasta potpore populističkim i antieuropskim strankama koje krizno stanje iskorištavaju za promoviranje ideja slabljenja europskog projekta.

Iz toga proizlazi i potreba angažiranijeg i odlučnijeg djelovanja europskih političkih aktera - poput naše političke obitelji Europske pučke stranke - koje su najodgovornije za proces povratka povjerenja građana u europske institucije. Bez toga, Uniji prijeti nepovratan proces jačanja ekstremizama i nemogućnosti postizanja suglasja oko ključnih odluka.

Dolazak gotovo 1,5 milijuna migranata i izbjeglica samo u 2015. na teritorij EU pokazao se kao velik humanitarni i sigurnosni izazov, prema kojem se unutar EU - nakon početnog improviziranog pristupa i suprotstavljenih stavova država članica - konačno razvijala svijest o nužnosti pronalaska zajedničkog europskog rješenja. Cjeloviti pristup EU migracijama trebao bi uključiti tri temeljna načela - solidarnost prema ljudima koji bježe od ratne ugroze, poštovanje nacionalnog, europskog i međunarodnog prava te uspostavu adekvatnog registracijskog i sigurnosnog sustava.

Za kontroliranje izbjegličkog vala ključna će biti provedba akcijskog plana s Turskom, tim više jer već vidimo prve rezultate tog dogovora. Izbjeglice moraju u cijeloj Europi imati ista prava i obveze. Rješenje krize može postojati samo u okviru

EUROPA MOŽE I MORA USPJETI

Dr. sc. Hans-Gert Pöttering, predsjednik Zaklade Konrad Adenauer, bivši predsjednik Europskog parlamenta (CDU)
Mr. sc. Andrej Plenković, potpredsjednik Odbora za vanjsku politiku Europskog parlamenta (HDZ)

Sloboda kretanja među najvećim je dostignućima, pa bi razgradnja Schengena za EU bila korak unazad

razvoja zajedničkog europskog sustava azila budući da će pitanje izbjeglica i migracija još neko vrijeme biti visoko na europskoj agendi. Stoga je Komisija i predložila reviziju Dublinske uredbe. Nužno je uvesti korektivni mehanizam koji bi rasterećio zemlje s najvećim brojem tražitelja azila te pravičniji sustav zaštite, uzimajući u obzir realne mogućnosti prihvata u državama članicama.

Nakon terorističkih napada u Parizu i Bruxellesu, Europa je postala svjesna da je suočena s dosad neviđenom globalnom prijetnjom terorizma. Organiziranim akcijama terorista i njihovim mrežama u europskim gradovima jedino je moguće suprotstaviti se intenzivnijom suradnjom obavještajnih, pravosudnih i policijskih službi u razmjeni podataka između država članica, ali i u suradnji sa SAD-om, Turskom, međunarodnim organizacijama i drugim partnerima.

Takva sveobuhvatna suradnja izrazito je važna i radi otkrivanja stranih boraca koji se s ciljem širenja terorizma vraćaju iz Sirije i Iraka u Europu. Svoj

doprinos dao je i Europski parlament usvajanjem Direktive o registru putnika u zračnom prometu te će političke grupacije u EP nastaviti novim zakonskim mjerama podupirati borbu protiv terorizma.

Terorističke prijetnje i migracijski pritisak doveli su do uvođenja privremenih mjera graničnih kontrola među državama članicama. Sloboda kretanja jedno je od najvećih dostignuća europskog projekta te bi razgradnja Schengenskog sustava za EU bila veliki korak unazad.

Umjesto toga, treba onemogućiti infiltriranje terorista u EU jačom zaštitom vanjskih granica i kvalitetnijim sustavom registracije pristiglih migranata.

U našem neposrednom susjedstvu ozbiljno vanjsko-političko i sigurnosno pitanje je situacija u Ukrajini, koja je nakon odabira europskog puta postala žrtva ruske agresije. Ilegalna aneksija Krima i privremena okupacija područja Donjecka i Luganska u 21. stoljeću nezamislivi su događaji potpuno protivni međunarodnom pravu te su posljedica težnje Rusije da obnovi svoju ulogu na globalnoj političkoj karti. EU će nastaviti snažno podupirati napore međunarodne zajednice za mirnu reintegraciju okupiranih područja jer se narušavanje teritorijalnog integriteta suverene države ne može tolerirati.

U kontekstu dramatično izmijenjenih sigurnosnih i ratnih ugroza, već se godinu dana priprema nova Globalna strategija vanjske i sigurnosne politike EU koja bi se trebala usvojiti u lipnju ove godine.

Novim strateškim okvirom identificirat će se važnost postizanja jedinstva unutar Unije o ključnim pitanjima kako bi na vanjskopoličkoj sceni EU osnažila svoju poziciju globalnog predvodnika u suzbijanju međunarodnih kriza i osiguranju stabilnosti i mira.

Prvi test održivosti tog projekta bit će predstojeći referendum o ostanu Ujedinjene Kraljevine u EU s obzirom na to da je za globalnu dimenziju EU od velike važnosti da Ujedinjena Kraljevina ostane članica.

Uz suočavanje s vanjskim i unutarnjim sigurnosnim prijetnjama, prioritet Europske unije svakako mora ostati i osiguranje značajnijeg gospodarskog rasta i zapošljavanja, osobito mladih. Utjecaj različitih negativnih financijskih utjecaja, uključujući posljedice sankcija Rusiji te neizvjesnost oko dogovora o novom grčkom paketu štednje, moraju se anulirati još snažnijom podrškom malom i srednjem poduzetništvu, prije svega olakšavanjem pristupa financiranju i uklanjanjem nepotrebnih birokratskih prepreka. Sigurniji i efikasniji financijski sektor testiranje jedinstvenog digitalnog tržišta, kao i revizija tekućeg Višegodišnjeg financijskog okvira EU predstavljaju veliki potencijal za daljnji gospodarski razvoj i ostvarenje većih stopa gospodarskog rasta uz učinkovito usmjeravanje proračunskih sredstava EU.

Europska unija pokazala se kao uspješan politički, razvojni, pravni, sigurnosni i mirovni projekt.

Temeljni principi ovog projekta trebaju se implementirati i u zemljama jugoistoka Europe u susjedstvu Hrvatske, što je bila i glavna poruka na velikoj konferenciji EPP-a, Wilfried Martens Centra i Zaklade Konrad-Adenauer održanoj u Bruxellesu 3. svibnja na kojoj smo sudjelovali zajedno s našim kolegama.

Europske građane ujedinjuju zajedničke vrijednosti - ljudsko dostojanstvo i slobode, demokracija te pravda i mir za koje vrijedi uložiti trud, znanje i energiju.

Svjesni smo da europske države i građane veže "zajednička europska sudbina", a za nas nema dvojbe: Europa može i mora uspjeti. *

